

Väliarviointi ja ohjelmanmuutos

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Väliarviointi

Sisälllys: Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelman väliarviointi

1. Uudistuva ja osaava Suomi ohjelman valmistelu
2. Väliarvioinnin tausta
3. Ohjelman välitarkastelun havainnot
 - a) Maakohtaiset suositukset
 - b) Kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman täytäntöönpano
 - c) Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpano
 - d) Sosioekonominen tilanne ja alueelliset tarpeet
 - e) Arviointien tärkeimmät tulokset
 - f) Välitavoitteiden saavuttaminen
 - g) JTF:stä suoritettu komission arviointi liittyen kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan

Välitarkastelun johtopäätökset ja Suomen esitys joustovarojen käytöstä => Suomi esittää väliarvioinnin perusteella ohjelmanmuutosta (s.7-8)

”Venäjän hyökkäyssodan horjuttaman luottamuksen palauttamisessa Suomeen turvallisena sijoitus- ja investointiympäristönä on myös ohjelmavarojen mahdollista vaikuttaa lisäämällä panostuksia puolustustarviketeollisuuden tuotantokapasiteettiin ja tuotekehitykseen sekä sotilaallista liikkuvuutta parantavaan infrastruktuuriin. Koheesiopolitiikan luonne huomioiden näissä panostuksissa painopisteen tulee olla kaksikäyttöisyydessä ja paikallisen elinkeinoelämän näkökulman huomioimisessa.”

Liite 1: Selvitys Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelman toimintaympäristön muutoksesta

Liite 2: Selvitys Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman yhteydestä yhdenmukaiseen kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan

Liite 3: Selvitys edistyminen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanossa

Liite 4: Selvitys edistymisestä välitavoitteiden saavuttamisessa, ottaen huomioon ohjelman täytäntöönpanon yhteydessä kohdatut merkittävät vaikeudet

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

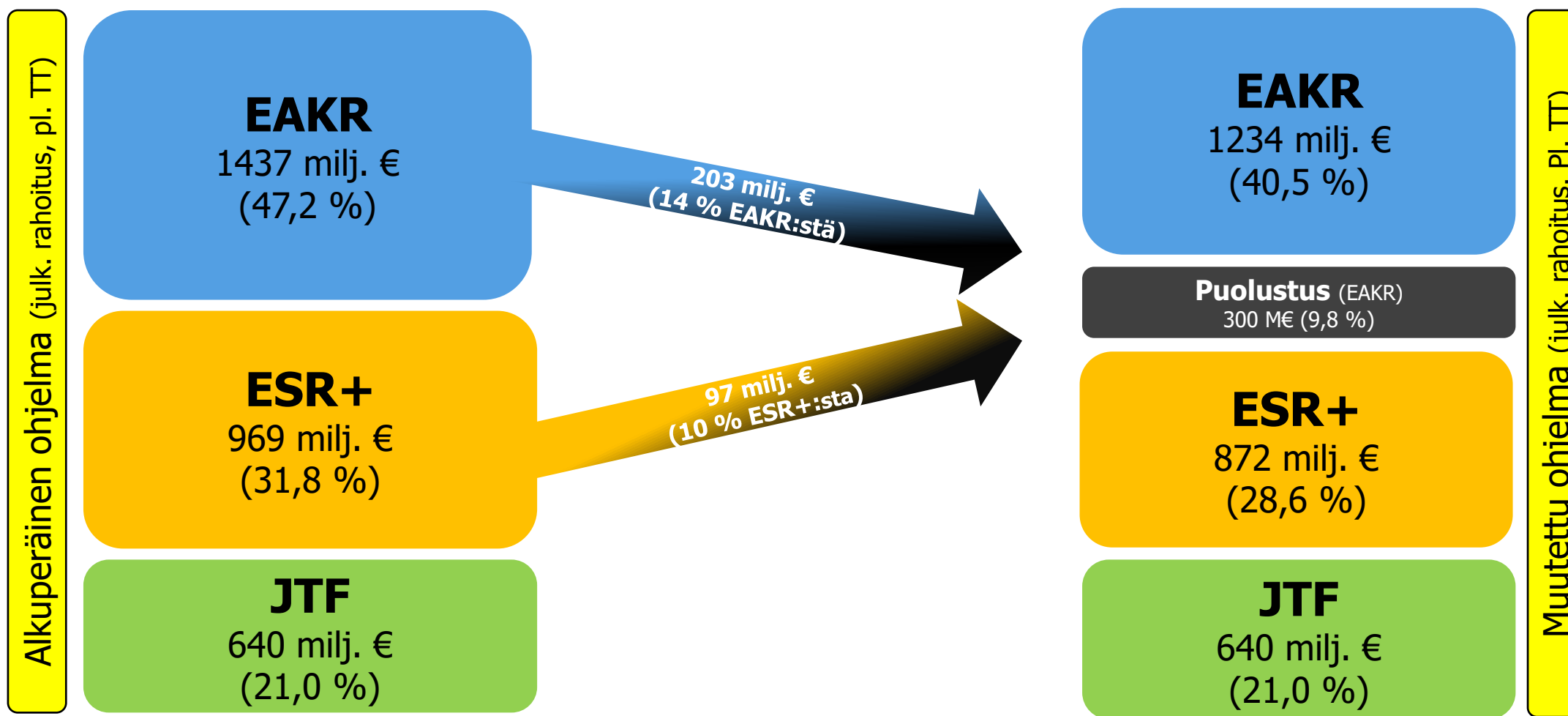
**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Kansallisen valmistelun eteneminen

- 1.4.2025: Komissio julkisti esityksenä koheesiopolitiikan uudistuspaketiksi; vaihtoehtojen kartoitus TEM:ssä käynnistyi
- 5.5.2025: Ylimääräinen ohjelman sihteeristön kokous – uudistuspaketin esittely
- 22.5.2025: Sihteeristön kokous – esitys ohjelmamuutoksesta seurantakomitealle
- **11.-12.6.2025: Seurantakomitean kokous Kuopiossa – ohjelmanmuutoksen periaatteiden hyväksyminen**
- 16.6.2025: Työllisyyden ja yrittäjyyden ministeriryhmä – alustava keskustelu
- 29.8.2025: Työllisyyden ja yrittäjyyden ministeriryhmä – ohjelmanmuutoksen linjausten hyväksyminen
- 12.9.2025: Sihteeristön kokous – ohjelmanmuutoksen teknisten yksityiskohtien käsittely
- 20.9.2025: Asetuksen virallinen voimaantulo
- 25.9.2025: Sihteeristön kokous – ohjelmanmuutoksen teknisten yksityiskohtien käsittely
- **9.10.2025: Valtioneuvoston päätös**; asiasta [tiedottaminen](#)
- 18.11.2025: Sihteeristön kokous – ohjelmanmuutoksen viimeistely seurantakomitealle
- **11.12.2025: Seurantakomitean kokous Helsingissä**

Puolustus-teeman lisääminen ohjelmaan

Ohjelmanmuutos

- Päivitetty ohjelma-asiakirja (liite 4, muutokset keltaisella):
 - Uudet toimintalinjat TL8 ja TL9: tekstit, indikaattorit, tukitoimiluokat ja muut luokittelut
 - Lisäyksiä strategiaan ja erityistavoitteiden valintaperusteluihin
 - Päivitetyt indikaattoritavoitteet TL1-4
 - Päivitetyt tukitoimiluokat ja muut luokittelut TL1-4
 - Päivitetyt rahoitustaulukot 10 ja 11
- Indikaattorit ja tukitoimiluokat ennen ohjelmanmuutosta:

	EAKR	ESR+	JTF
Alueluokkia	3	3	1
Eryistavoitteita	7	5	1
Tuotosindikaattoreita	20	12	7
- joille asetettuja tavoitetasoja	163	35	7
Tulosindikaattoreita	17	11	6
- joille asetettuja tavoitetasoja	114	33	6
Tukitoimen aloja	48	40	19
-joille asetettuja rahoitusarvioita	185	120	19

Uudet toimintalinjat/erityistavoitteet

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Erityistavoitteen 8.1 pääasiallinen sisältö

Puolustustarvikkeita ja erityisesti kaksikäyttöteknologiaa ja -palveluja tuottavien yritysten tuotantokapasiteetin kasvattaminen maanpuolustuksen tarpeisiin sekä kasvun, kansainvälistymisen ja uudistumisen vahvistamiseksi

- tuetaan yritysten investointeja, joilla lisätään räjähdetuotannon, tykistön ampumatarvikkeiden ja luotien sekä muun puolustusmateriaalin ja puolustuskäyttöön soveltuvien kaksikäyttötuotteiden tuotantokapasiteettia
- tuetaan yritysten investointeja, joilla mahdollistetaan kaksikäyttöteknologioiden ja -palvelujen hyödyntäminen huomioiden hiilineutraalisuuden ja digitalisaation mahdollisuudet
- tuetaan pk-yritysten kyvykkyyttä hyödyntää parasta saatavilla olevaa teknologiaa (BAT – best available technology) laiteinvestointien yhteydessä

Puolustusalan sekä erityisesti kaksikäyttöteknologioita kehittävien pk-yritysten TKI-toiminnan ja kansainvälistymisvalmiuksien vahvistaminen

- tuetaan puolustusalan pk-yritysten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien syntymistä puolustusalan tarpeisiin sekä näihin liittyviä kansainvälistymistoimia
- tuetaan aktiivista innovaatiotoimintaa edistävien prosessien käyttöönottoa yrityksissä
- edistetään hiilineutraalia taloutta edistävien kestävien uusien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista ja käyttöönottoa puolustustarvikkeita sekä kaksikäyttöteknologiaa valmistavissa yrityksissä

Yritysten verkostoitumisen edistäminen ja TKI-toimintaympäristön kehittäminen puolustusalan tarpeisiin

- edistetään puolustusalan yritysten verkostoitumista
- selvitetään, kehitetään ja perustetaan yritysten käyttöön suunniteltuja kansainvälisiä testaus- ja evaluointiympäristöjä erityisesti tulevaisuuden viestintäyhteyksien ja -verkkojen käyttöönoton nopeuttamiseksi
- kehitetään puolustusalan yritysten innovointikyvykkyyttä parantavia TKI-toimintaympäristöjä

TL8/ET8.1: Tuotos- ja tulosindikaattorit

Tuotosindikaattorit		TL8	TL1+TL2
RCO01	Tuetut yritykset (joista mikro-, pk- ja suuryrityksiä)	754	4 117
RCO02	Avustuksilla tuetut yritykset	754	5 666
RCO05	Tuetut uudet yritykset	54	420
RCO15	Perustettujen yrityshautomojen kapasiteetti	60	250
RCO128	Tuetut yritykset, jotka edistävät ensisijaisesti kaksikäyttökykyjä ja sotilaallisia suorituskykyjä (RearmEU) – yritykset	680	
Tulosindikaattorit		TL8	TL1+TL2
RCR01	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat	3 141	9 532
RCR03	Tuote- tai prosessi-innovaatioita toteuttavat pk-yritykset	440	4 080
RCR06	Tehdyt patenttihakemukset	128	620
RCR19	Yritykset, joilla on suurempi liikevaihto	465	848
NR03	Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan	432	1 023
NR05	Pk-yritykset, jotka aloittavat viennin tai laajentavat uudelle vientimarkkina-alueelle	344	1 199

TL8/ET8.1: Tukitoimen alat & tasa-arvo

Osuus	Tukitoimiluokka
2 %	020 Pk-yritysten liiketoimintainfrastrukturi (myös teollisuusalueet)
10 %	021 Pk-yritysten kehittäminen ja kansainvälistyminen, mukaan lukien tuotannolliset investoinnit
4 %	026 Tuki innovaatioklustereille, myös yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten välisille innovaatioklustereille, ja yritysverkostot, jotka hyödyttävät pääasiassa pk-yrityksiä
8 %	027 Innovointiprosessit pk-yrityksissä (prosessien, organisaation, markkinoinnin, yhteiskehittämisen, käyttäjien ja kysynnän ohjaama innovointi)
2 %	028 Teknologian siirto ja yhteistyö yritysten, tutkimuskeskusten ja korkea-asteen koulutuksen välillä
2 %	029 Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten, tutkimuskeskusten ja yliopistojen välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä kykyyn selviytyä ilmastonmuutoksesta ja sopeutua siihen 100 %
4 %	075 Tuki pk-yritysten ympäristöystävällisille tuotantoprosesseille ja resurssitehokkuudelle 40 %
4 %	194 Puolustukseen ja kaksikäyttöteknologiaan liittyvät tuotannolliset investoinnit suurissa yrityksissä
64 %	195 Puolustukseen ja kaksikäyttöteknologiaan liittyvät tuotannolliset investoinnit pk-yrityksissä
100 %	Yhteensä

Sukupuolten tasa-arvo:

01 Päättävöitteenä sukupuolten tasa-arvo = 0 %

02 Sukupuolten tasa-arvo valtavirtaistettu = **25 %**

03 Sukupuolineutraali = 75 %

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Erityistavoitteen 9.1 pääasiallinen sisältö

- tuetaan sotilaallista liikkuvuutta parantavia investointeja ja/tai logistiikkainvestointeja (esim. erikoiskuljetusreitit)
- tuetaan meri-, raide- ja/tai maantieliikenteen parempaa yhteenliitettävyyttä sotilaallisen liikkuvuuden edellytysten parantamiseksi sekä rajanylittäviä yhteyksiä TEN-T –verkkoon parantavia paikallistason hankkeita
- tuetaan puolustuskykyä ja kriisinkestävyyttä parantavan infrastruktuurin rakentamista ja valmistelua, kuten sotilaalliset kuljetustilat satamissa, varastotilat, logistiikkapisteet, suojat, materiaalin käsittelylaitteet, varavoimalaitteet ja kasarmit, jotka edistävät sotilaallista liikkuvuutta
- tuetaan liikenteen älykkäitä ja puhtaita ratkaisuja (ml. vaihtoehtoiset voimanlähteet) sekä melutason alentamista, liikenteen sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta alueellisesti tai paikallisesti tunnistetuissa kehittämiskohteissa
- tuetaan kaksikäyttöistä liikenneinfrastruktuuria (esim. sillat, tunnelit, maantiet, multimodaaliterminaalit), joka palvelee sotilaallisen liikkuvuuden lisäksi myös elinkeinoelämän tai muun siviililiikenteen tai erikoiskuljetusten tarpeita
- tuetaan EU:n sotilaallisen liikkuvuuden pääkäytävillä tai muille sotilaallisesti merkittävillä liikennekäytävillä tai sotilaallisen liikkuvuuden verkostoon sijoittuvia tai niihin liittyviä kehittämiskohteita (hotspotit)
- tuetaan rataverkon lastauspaikkojen kehittämistä sekä eurooppalaisen raideleveyden laajentamisen suunnittelua ja siirtokuormauskyvyn kehittämistä

TL9/ET9.1: Tuotos- ja tulosindikaattorit

Tuotosindikaattorit		TL9	TL3
RCO129	Sotilaallisen liikkuvuuden vaatimukseen mukautettu infrastruktuuri	15	
NO06	Pk-yritykset, joiden saavutettavuus on parantunut hankkeen seurauksena	832	666
Tulosindikaattori		TL9	TL1-3
NR13	Hankkeen aikaansaamat yrittäjyyttä edistävät muut investoinnit	671 421 650	309 343 300

TL9/ET9.1: Tukitoimen alat & tasa-arvo

Osuus	Tukitoimiluokka
6 %	089 Uudet tai parannetut toissijaiset maantieyhteydet TEN-T-tieverkkoon ja solmukohtiin
6 %	090 Muut uudet tai parannetut kansalliset, alueelliset ja paikalliset liittymätiet
5 %	100 Uudelleen rakennetut tai uudenaikaistetut rautatiet – TEN-T-ydinverkko 100 %
23 %	109 Multimodaaliliikenne (ei kaupunkiliikenne) 40 %
10 %	197 Kriittisen infrastruktuurin suojaaminen
50 %	198 Puolustusinfrastruktuuri ja kaksikäyttöisen infrastruktuurin rakentaminen, mukaan lukien sotilaallinen liikkuvuus
100 %	Yhteensä

Sukupuolten tasa-arvo:

01 Päättävöitteena sukupuolten tasa-arvo = 0 %

02 Sukupuolten tasa-arvo valtavirtaistettu = **25 %**

03 Sukupuolineutraali = 75 %

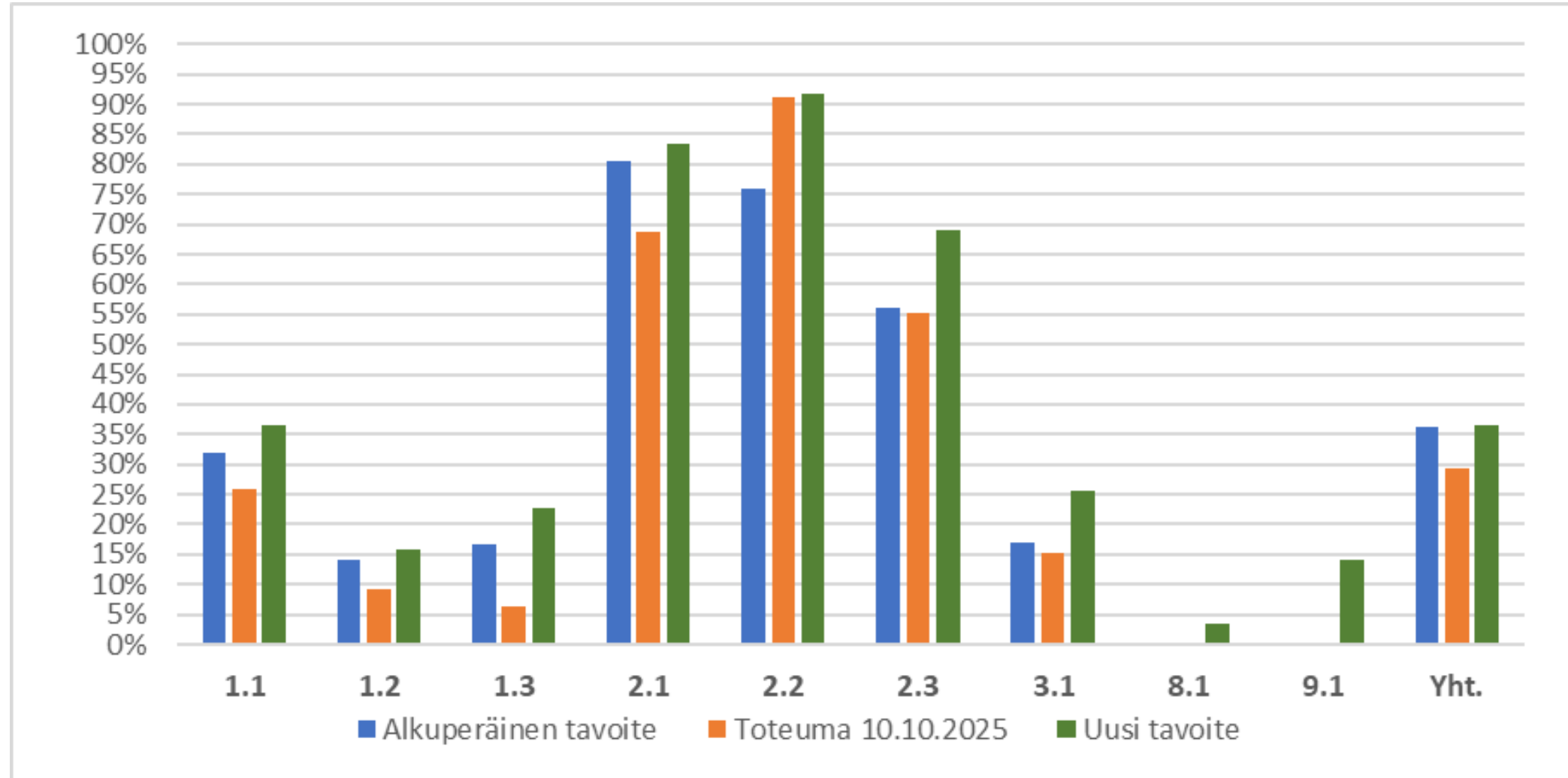
Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

EAKR-ilmastotoimenpiteiden osuus

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ympäristövaikutusten arvioinnin päivitystarve?

Työ- ja elinkeinoministeriön suorittaman harkinnan lopputulema:

Työ – ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan ohjelmasta laadittu ympäristövaikutusten arviointi täyttää edelleen sille asetetut vaatimukset ja on kattava. Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun direktiivin 2001/42/EY 3 artiklan 3 kohdan nojalla, että nyt harkitut muutokset ovat vaikutuksiltaan vähäisiä eikä niillä ole todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia. Lisäksi SOVA-lakia ei sen 7 §:n 1 momentin nojalla sovelleta yksinomaan maanpuolustusta tai pelastustointia varten laadittaviin suunnitelmiin tai ohjelmiin. Molemmat ohjelmanmuutoksella lisättävät erityistavoitteet kytkeytyvät edellä mainittuun 7 §:n 1 kohtaan. Työ- ja elinkeinoministeriö on käynyt keskusteluja eri viranomaisten kanssa asiaan liittyen ja katsoo, ettei enempi tarkastelu ole aiheellista.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

TL1-TL4 indikaattoreiden tavoitetasojen tarkistus

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tavoitetasojen tarkistuksen periaate

- Ohjelmanmuutoksessa siirretään 14 % EAKR-toimintalinjojen 1-3 sekä 10 % ESR+ -toimintalinjan 4 rahoituksesta kahteen uuteen EAKR-toimintalinjaan/erityistavoitteeseen => Rahoituskehysten pieneneminen heijastuu myös ohjelmakauden alussa asetettuihin koko ohjelmakautta koskeviin tuotos- ja tulosindikaattoreiden tavoitetasoihin
- Ohjelmakauden tässä vaiheessa on myös nähtävissä, että eräiden indikaattoreiden tavoitetasot ali- tai ylitoteutuvat ohjelmakauden loppuun mennessä, mikäli toteuma jatkuu samantahtisena
- Uusien toimintalinjojen perustamisen myötä toteutettava ohjelmanmuutos tarjoaa mahdollisuuden tarkastella tavoitetasoja ei vain huomioiden rahoitussiirron vaikutus, vaan myös ennakoiden tähänastisen toteuman perusteella odotettavissa olevaa indikaattorien toteutumista
- Indikaattoritavoitteiden tarkistuksessa käytetty menettely on EAKR:n tuotos- ja tulosindikaattoreiden (TL1-TL3) sekä ESR+:n (TL4) tuotosindikaattoreiden osalta yhteneväinen. ESR+:n tulosindikaattoritavoitteet on asetettu prosentuaalisina osuuksina eivätkä siten ole suoraan riippuvaisia taustalla olevista henkilömääristä, joten rahoituskehysten pieneneminen ei aiheuta tässä vaiheessa tarvetta tarkistaa tavoitetasoja.

Tavoitetasojen tarkistuksen tekniikka

- Tausta-aineistona on käytetty indikaattoreiden toteumia (sekä käynnissä olevat että päättyneet hankkeet) tilanteessa **9.9.2025** sekä vastaavasti saman ajankohdan toteutuneita julkisen rahoituksen maksatuksia hankkeille (liitteet 5b ja 5c)
- Tarkastelutasona on erityistavoitteet ja niiden alla alueluokat
- Toteutuneet maksatukset on jaettu syntyneiden indikaattoritulosten yksikkömäärällä, jolloin on saatu yhden toteutuneen indikaattoriyksikön hinta kussakin erityistavoitteessa ja alueluokassa
- Tämän jälkeen kunkin erityistavoitteen ja alueluokan uusi, ohjelmanmuutoksen jälkeinen julkisen rahoituksen kehys on jaettu ao. indikaattorin yksikköhinnalla, jolloin on saatu laskennallinen uusi tavoitetaso, joka saavutettaisiin, mikäli kyseisen indikaattorin kertyminen etenisi samalla kustannustasolla ohjelmakauden loppuun asti
- Kaavamainen laskentatapa tuottaa sellaisenaan isoja poikkeamia alkuperäisiin tavoitetasoihin, eikä toisaalta huomioi mitenkään tavoiteasetannassa alun perin tehtyä selvitystyötä
- Jotta myös ohjelmakauden alun taustatyö tulisi edelleen huomioiduksi, päädyttiin laskentamallia täydentämään siten, että laskettiin uuden laskennallisen tavoitetason ja alkuperäisen tavoitetason (jossa huomioitu rahoitussiirron vaikutus) erotus, ja huomiottiin se 50 %:sesti lisäten muutos em. alkuperäiseen tavoitteeseen
- Tämä pehmennetty laskentamalli tasoitti ali- ja ylitoteumia, mutta havaittiin edelleen eräiden indikaattorien osalta ongelmalliseksi seurantakomitean sihteeristön ja muiden asiantuntijoiden tarkastelussa => viime vaiheessa tarkastelua täsmennettiin vielä viiden indikaattorin osalta

EAKR-tuotosindikaattorien (TL1-TL3) tavoitetasojen tarkistus

ID	Tuotosindikaattorin nimi	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)	Tavoite x 0,86*	Suunniteltu 30/06/2025	Toteuma 09/09/2025	Toteuma-aste**	Laskennallinen uusi tavoite	Uusi tavoite 50 %***	Toteuma uudesta tavoitteesta
NO01	TKI-infrastruktuuri-investoinnit	17 508 060	76 122 001	65 464 921	35 052 534	9 683 207	14,8 %	40 406 688	63 592 885	15 %
NO02	Yhteiskehittämistä tukevat uudet alustat tai verkostot	334	1 478	1 271	2 593	1 433	112,7 %	6 638	4 162	34 %
NO03	Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset	1 215	5 274	4 536	10 642	3 728	82,2 %	16 811	11 412	33 %
NO05	Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	3 133	13 611	11 705	3 427	1 484	12,7 %	7 028	5 637	26 %
NO06	Pk-yritykset, joiden saavutettavuus on parantunut hankkeen seurauksena	150	650	559	491	129	23,1 %	772	757	17 %
RCO01	Tuetut yritykset (joista mikro-, pk- ja suuryrityksiä)	2 202	9 575	8 235	3 973	****			9 504	
RCO02	Avustuksilla tuetut yritykset	1 403	6 098	5 244	1 537	1 499	28,6 %	6 081	6 516	23 %
RCO04	Muuta kuin rahoitustukea saaneet yritykset	798	3 477	2 990	2 436	****			2 990	
RCO05	Tuetut uudet yritykset	144	627	539	398	88	16,3 %	300	508	17 %
RCO07	Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot	47	206	177	1 249	135	76,2 %	646	323	42 %
RCO10	Yritykset yhteistyössä tutkimusorganisaatioiden kanssa	1 532	6 662	5 729	3 923	1 548	27,0 %	6 414	6 810	23 %
RCO13	Yrityksille kehitettyjen digipalvelujen, -tuotteiden ja -prosessien arvo	2 088 957	9 082 419	7 810 880	38 070 233	10 412 951	133,3 %	48 714 511	29 534 234	35 %
RCO14	Digipalvelujen, -tuotteiden ja -prosessien kehittämiseen tukea saaneet julkiset laitokset	26	111	95	174	32	33,5 %	143	135	24 %
RCO15	Perustettujen yrityshautomojen kapasiteetti	61	265	228	353	75	32,9 %	269	286	26 %
RCO26	Ilmastonmuutokseen sopeutumisiksi rakennettu tai parannettu vihreä infrastruktuuri (ha)	702	3 050	2 623	671	16	0,6 %	83	891	2 %
RCO27	Kansalliset tai alueelliset ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategiat	5	18	15	98	16	103,4 %	97	59	27 %

*) Alkuperäinen tavoitetaso, jossa on huomioitu 14 %:n rahoitussiirto uusiin EAKR-erityistavoitteisiin

**) Toteuma-aste laskettuna alkuperäisestä tavoitetasosta, jossa huomioitu 14 %:n rahoitussiirto

***) Tavoitetaso, jossa huomioitu 50 % laskenn. tavoitetason ja alkup. tavoitetason (jossa huomioitu 14 %:n rahoitussiirto) erotuksesta, pl. RCO07: 25 % muutoksesta ja RCO26 sekä NO05: 50 % uudesta tavoitteesta

****) Indikaattorin RCO04 toteutumatieta ei ole toistaiseksi saatavissa. Tällöin myöskään summaindikaattoria RCO01 ei voi laskea. RCO04:n tavoitetasossa on huomioitu vain 14 %:n rahoitussiirron vaikutus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

EAKR-tulosindikaattorien (TL1-TL3) tavoitetasojen tarkistus

ID	Tulosindikaattorin nimi	Tavoite (2029)	Tavoite x 0,86*	Suunniteltu 30/06/2025	Toteuma 09/09/2025	Toteuma-aste**	Laskennallinen uusi tavoite	Uusi tavoite 50 %***	Toteuma uudesta tavoitteesta
NR01	Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet, palvelut ja prosessit	5 473	4 707	4 283	1 184	25,2 %	5 500	5 664	20,9 %
NR02	TKI-infrastruktuuria käyttävät yritykset	165	142	2 435	467	329,1 %	2 088	1 138	41,0 %
NR03	Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan	848	729	2 047	385	52,8 %	1 316	1 038	37,1 %
NR05	Pk-yritykset, jotka aloitt. viennin tai laajentavat uudelle vientimarkkina-alueelle	1 319	1 134	1 248	338	29,8 %	1 263	1 217	27,8 %
NR06	Yrityksissä säästetty energia	94 832 500	81 555 950	2 165 062	294 006	0,4 %	1 740 831	21 694 606	1,4 %
NR07	Päästövähennyksiä edistävät uudet ratkaisut	550	473	251	184	38,9 %	931	702	26,2 %
NR08	Päästövähennyksiä, energiateh. tai uusiutuvaa energiaa edistävät demonstraatiot	919	790	585	120	15,2 %	609	699	17,2 %
NR09	Pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa	311	267	274	50	18,7 %	253	260	19,3 %
NR10	Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen tehdyt uudet ratkaisut	521	448	262	194	43,3 %	1 627	1 037	18,7 %
NR11	Kiertotaloutta tai korkean jalostusasteen biotaloutta edistävät demonstraatiot	945	813	789	308	37,9 %	1 544	1 178	26,1 %
NR13	Hankkeen aikaansaamat yrittäjyyttä edistävät muut investoinnit	250 000 000	215 000 000	323 310 000	104 129 956	48,4 %	403 686 600	309 343 271	33,7 %
RCR01	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat	15 047	12 940	8 615	1 557	12,0 %	6 123	10 018	15,5 %
RCR02	Yksityiset inv., jotka ovat saaneet julk. tukea (josta avustuksia, rah.välineitä)	79 464 830	68 339 754	14 076 386	2 905 607	4,3 %	15 940 020	53 264 936	5,5 %
RCR03	Tuote- tai prosessi-innovaatioita toteuttavat pienet ja keskisuuret yritykset	2 738	2 355	3 117	1 379	58,6 %	5 806	3 364	41,0 %
RCR06	Tehdyt patenttihakemukset	792	681	372	97	14,2 %	559	593	16,4 %
RCR19	Yritykset, joilla on suurempi liikevaihto	3 788	3 258	848	****			3 258	
RCR29	Arvioidut kasvihuonekaasupäästöt	247 500	212 850	4 712	5 815	2,7 %	24 063	71 231	8,2 %

*) Alkuperäinen tavoitetaso, jossa on huomioitu 14 %:n rahoitussiirto uusiin EAKR-erityistavoitteisiin

**) Toteuma-aste laskettuna alkuperäisestä tavoitetasosta, jossa huomioitu 14 %:n rahoitussiirto

***) Tavoitetaso, jossa huomioitu 50 % laskenn. tavoitetason ja alkup. tavoitetason (jossa huomioitu 14 %:n rahoitussiirto) erotuksesta, pl. RCR03: 25 %; NR06 ja RCR29: 75 %

****) Indikaattorin RCR19 toteutumatietaa ei ole toistaiseksi saatavissa. Uudessa tavoitetasossa on huomioitu vain 14 %:n rahoitussiirron vaikutus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

ESR+ -tuotosindikaattorien (TL4) tavoitetasojen tarkistus

Erityis-tavoite	Tunnus	Indikaattori	Mitta-yksikkö	Alueluokka	Välitavoite (2024)	Tavoite (2029)	Tavoite x 0,90*	Toteuma 09/09/2025	Toteuma-aste**	Laskennallinen tavoite	Laskennallinen tavoite 50 %***	Uusi toteuma-aste
4.a	EECO02	Työttömät, mukaan lukien pitkäaikaistyöttömät	kpl	Kehittyneet	1 446	6 289	5 660	2 308	40,8 %	3 376	5 089	45,4 %
				Siirtymä	8 318	36 164	32 548	7 442	22,9 %	30 928	31 738	23,4 %
				NSPA	2 290	9 958	8 962	1 231	13,7 %	8 709	8 836	13,9 %
4.a	EECO18	Tuettujen julkishallintojen tai julkisten palvelujen lukumäärä	kpl	Kehittyneet	10	45	41	0	0,0 %	0	10	0,0 %
				Siirtymä	60	261	235	7	3,0 %	29	80	8,8 %
				NSPA	17	72	65	19	29,3 %	134	117	16,2 %
4.g	EECO04	Työelämän ulkopuolella olevat	kpl	Kehittyneet	897	3899	3 509	990	28,2 %	2 039	2 774	35,7 %
				Siirtymä	5157	22422	20 180	6811	33,8 %	15 380	17 780	38,3 %
				NSPA	1420	6174	5 557	570	10,3 %	3 083	4 320	13,2 %
4.g	EECO05	Työlliset, mukaan lukien itsenäiset ammatinharjoittajat	kpl	Kehittyneet	405	1 759	1 583	1 970	124,4 %	4 058	4 058	48,5 %
				Siirtymä	2 326	10 112	9 101	17 566	193,0 %	39 666	39 666	44,3 %
				NSPA	640	2 784	2 506	1 744	69,6 %	9 432	9 432	18,5 %
4.g	NO07	Alle 30-vuotiaat	kpl	Kehittyneet	897	3 899	3 509	783	22,3 %	1 613	2 561	30,6 %
				Siirtymä	5 157	22 422	20 180	6 632	32,9 %	1 736	15 569	42,6 %
				NSPA	1 420	6 174	5 557	429	7,7 %	2 320	3 938	10,9 %
4.g	EECO18	Tuettujen julkishallintojen tai julkisten palvelujen lukumäärä	kpl	Kehittyneet	17	72	65	0	0,0 %	0	16	0,0 %
				Siirtymä	95	412	371	21	5,7 %	47	128	16,4 %
				NSPA	26	114	103	3	2,9 %	16	38	7,9 %
4.h	EECO03	Pitkäaikaistyöttömät	kpl	Kehittyneet	397	1 728	1 555	515	33,1 %	930	1 243	41,4 %
				Siirtymä	2 285	9 935	8 942	2 882	32,2 %	12 954	10 948	26,3 %
				NSPA	629	2 736	2 462	481	19,5 %	1 738	2 100	22,9 %
4.h	EECO04	Työelämän ulkopuolella olevat	kpl	Kehittyneet	328	1 427	1 284	700	54,5 %	1 265	1 275	54,9 %
				Siirtymä	1 888	8 207	7 386	3 758	50,9 %	16 892	12 139	31,0 %
				NSPA	520	2 260	2 034	1 769	87,0 %	6 391	4 213	42,0 %
4.h	EECO14	Ulkomaalaistaustaiset henkilöt	kpl	Kehittyneet	233	1 014	913	445	48,8 %	804	858	51,9 %
				Siirtymä	1 341	5 831	5 248	1 010	19,2 %	4 540	4 894	20,6 %
				NSPA	369	1 606	1 445	378	26,2 %	1 366	1 406	26,9 %
4.h	EECO18	Tuettujen julkishallintojen tai julkisten palvelujen lukumäärä	kpl	Kehittyneet	16	70	63	46	73,0 %	83	73	63,0 %
				Siirtymä	93	404	364	17	4,7 %	76	220	7,7 %
				NSPA	26	111	100	12	12,0 %	43	71	16,9 %

*) Alkuperäinen tavoitetaso, jossa on huomioitu 10 %:n rahoitus siirto uusiin EAKR-erityistavoitteisiin

**) Toteuma-aste laskettuna alkuperäisestä tavoitetasosta, jossa huomioitu 10 %:n rahoitus siirto

***) Tavoitetaso, jossa huomioitu 50 % laskennallisen tavoitetason ja alkuperäisen tavoitetason (jossa ensin huomioitu 10 %:n rahoitus siirto) erotuksesta, pl. EECO02/kehittyneet alueet sekä NO07/siirtymäalueet, joissa erotuksesta huomioitu 25 %, EECO18, jossa erotuksesta huomioitu 75 % sekä EECO05, jossa erotus huomioitu kokonaisuudessaan

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Rahoitustaulukot

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Uusi taulukko 10

Rahasto	Alueluokka	2021	2022	2023	2024	2025	2026			2027			Yhteensä
							Yhteensä	Ilman joustomäärää	Joustomäärä	Yhteensä	Ilman joustomäärää	Joustomäärä	
EAKR	Kehittyneemmät alueet	0	6 946 660	9 330 364	9 481 201	9 635 054	10 450 877	3 990 101	6 460 776	10 660 451	4 070 135	6 590 316	56 504 607
EAKR	Siirtymäalueet	0	67 185 508	83 969 732	85 326 986	86 711 379	93 291 469	35 930 315	57 361 154	95 160 921	36 650 485	58 510 436	511 645 995
EAKR	NSPA	0	59 263 181	60 216 501	61 189 119	62 181 187	57 448 177	25 763 692	31 684 485	58 598 691	26 279 769	32 318 922	358 896 856
Yhteensä EAKR		0	133 395 349	153 516 597	155 997 306	158 527 620	161 190 523	65 684 108	95 506 415	164 420 063	67 000 389	97 419 674	927 047 458
ESR+	Kehittyneemmät alueet	0	8 976 646	8 906 412	9 049 998	9 196 458	5 145 761	3 808 235	1 337 526	5 248 698	3 884 423	1 364 275	46 523 973
ESR+	Siirtymäalueet	0	74 624 571	76 038 774	77 266 220	78 518 209	43 637 052	32 533 948	11 103 104	44 510 528	33 185 238	11 325 290	394 595 354
ESR+	NSPA	0	19 306 363	19 616 481	19 932 801	20 255 449	10 863 328	8 392 041	2 471 287	11 080 574	8 559 882	2 520 692	101 054 996
Yhteensä ESR+		0	102 907 580	104 561 667	106 249 019	107 970 116	59 646 141	44 734 224	14 911 917	60 839 800	45 629 543	15 210 257	542 174 323
JTF 3 artiklan mukaiset JTF-asetuksen varat		0	34 833 651	35 393 183	35 963 906	36 546 043	30 282 807	15 141 403	15 141 404	30 888 463	15 444 231	15 444 232	203 908 053
JTF 4 artiklan mukaiset JTF-asetuksen varat		0	129 842 043	131 927 694									261 769 737
Yhteensä JTF		0	164 675 694	167 320 877	35 963 906	36 546 043	30 282 807	15 141 403	15 141 404	30 888 463	15 444 231	15 444 232	465 677 790
Yhteensä		0	400 978 623	425 399 141	298 210 231	303 043 779	251 119 471	125 559 735	125 559 736	256 148 326	128 074 163	128 074 163	1 934 899 571

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Uusi taulukko 11

					Unionin rahoitusosuus										
						Ilman joustomäärää		Joustomäärä		Kansallinen rahoitusosuus					
Toim.pol. tavoite tai tekn. apu	TL	Rahasto	Alueluokka	Unionin tuen laskentaperuste	Yhteensä (a) = (b) + (c) + (i) + (j)	Ilman teknistä apua (b)	Tekniseen apuun (c)	Ilman teknistä apua (i)	Tekniseen apuun (j)	Yhteensä (d) = (e) + (f)	Julkinen (e)	Yksityinen (f)	Yhteensä (g) = (a) + (d)	Yhteisrahoitusosuus (h) = (a) / (g)	Tekninen apu (c+i)/(g+i)
1	1	EAKR	Kehittyneemmät alueet	Julkinen	30 984 371	29 304 884	1 025 670	631 707	22 110	46 476 557	46 476 557		77 460 928	39,9999997418 %	3,4999977118 %
1	1	EAKR	Siirtymäalueet	Julkinen	281 191 728	266 419 666	9 324 687	5 263 163	184 212	187 461 152	187 461 152		468 652 880	60,0000000000 %	3,4999999945 %
1	1	EAKR	Syrjäisimmät tai pohjoisen	Julkinen	151 247 085	144 143 758	5 045 032	1 988 692	69 603	100 831 390	100 831 390		252 078 475	60,0000000000 %	3,4999994868 %
1	8	EAKR	Kehittyneemmät alueet	Julkinen	12 114 392			11 704 727	409 665	18 171 588	18 171 588		30 285 980	40,0000000000 %	3,4999961981 %
1	8	EAKR	Siirtymäalueet	Julkinen	23 936 998			23 127 535	809 463	15 957 999	15 957 999		39 894 997	59,999994987 %	3,4999968652 %
1	8	EAKR	Syrjäisimmät tai pohjoisen	Julkinen	17 980 750			17 372 706	608 044	11 987 167	11 987 167		29 967 917	59,999993326 %	3,4999959131 %
2	2	EAKR	Kehittyneemmät alueet	Julkinen	13 405 844	12 679 190	443 771	273 317	9 566	20 108 766	20 108 766		33 514 610	40,0000000000 %	3,4999942482 %
2	2	EAKR	Siirtymäalueet	Julkinen	122 397 359	115 971 067	4 058 985	2 287 253	80 054	81 598 240	81 598 240		203 995 599	59,999998039 %	3,4999981397 %
2	2	EAKR	Syrjäisimmät tai pohjoisen	Julkinen	89 178 253	84 990 538	2 974 668	1 172 026	41 021	59 452 169	59 452 169		148 630 422	59,999998654 %	3,4999991412 %
3	3	EAKR	Syrjäisimmät tai pohjoisen	Julkinen	58 535 685	55 786 912	1 952 541	769 306	26 926	39 023 790	39 023 790		97 559 475	60,0000000000 %	3,4999988861 %
3	9	EAKR	Siirtymäalueet	Julkinen	84 119 910			81 275 276	2 844 634	56 079 940	56 079 940		140 199 850	60,0000000000 %	3,4999991879 %
3	9	EAKR	Syrjäisimmät tai pohjoisen	Julkinen	41 955 083			40 536 313	1 418 770	27 970 056	27 970 056		69 925 139	59,999994280 %	3,4999976441 %
4	4	ESR+	Kehittyneemmät alueet	Julkinen	39 958 303	36 766 296	1 470 650	1 655 150	66 207	59 937 455	59 937 455		99 895 758	39,999997998 %	3,9999978137 %
4	4	ESR+	Siirtymäalueet	Julkinen	346 555 882	318 593 557	12 743 741	14 633 254	585 330	231 037 255	231 037 255		577 593 137	59,999999654 %	3,9999995679 %
4	4	ESR+	Syrjäisimmät tai pohjoisen	Julkinen	95 305 598	87 669 290	3 506 771	3 970 710	158 827	63 537 066	63 537 066		158 842 664	59,999997482 %	3,9999978175 %
4	5	ESR+	Kehittyneemmät alueet	Julkinen	2 283 379	1 867 697	74 708	327 860	13 114	120 178	120 178		2 403 557	94,9999937592 %	3,9999872470 %
4	5	ESR+	Siirtymäalueet	Julkinen	22 088 018	18 050 988	722 040	3 187 491	127 499	1 162 528	1 162 528		23 250 546	94,9999969893 %	3,9999992467 %
4	5	ESR+	Syrjäisimmät tai pohjoisen	Julkinen	5 749 398	4 698 997	187 959	829 271	33 171	302 600	302 600		6 051 998	94,9999983477 %	3,9999869760 %
4	6	ESR+	Kehittyneemmät alueet	Julkinen	4 282 291	3 502 713	140 108	614 875	24 595	475 811	475 811		4 758 102	89,9999831866 %	3,9999873712 %
4	6	ESR+	Siirtymäalueet	Julkinen	25 951 454	21 208 303	848 331	3 745 019	149 801	2 883 495	2 883 495		28 834 949	89,999996532 %	3,9999964734 %
8	7	JTF 3 artiklan mukaiset JTF-asetuksen	Julkinen		203 908 053	166 656 171	6 666 246	29 409 265	1 176 371	87 389 166	87 389 166		291 297 219	69,999998970 %	3,9999997756 %
8	7	JTF 4 artiklan mukaiset JTF-asetuksen	Julkinen		261 769 737	251 701 671	10 068 066			112 187 031	112 187 031		373 956 768	69,999998396 %	3,9999996663 %
8	7	JTF yhteensä	Julkinen		465 677 790	418 357 842	16 734 312	29 409 265	1 176 371	199 576 197	199 576 197		665 253 987	69,999998647 %	3,9999997141 %
Yhteensä		EAKR	Kehittyneemmät alueet		56 504 607	41 984 074	1 469 441	12 609 751	441 341	84 756 911	84 756 911		141 261 518	39,999998584 %	3,4999965655 %
Yhteensä		EAKR	Siirtymäalueet		511 645 995	382 390 733	13 383 672	111 953 227	3 918 363	341 097 331	341 097 331		852 743 326	59,999999296 %	3,4999992718 %
Yhteensä		EAKR	Syrjäisimmät tai pohjoisen harvaan asutut al		358 896 856	284 921 208	9 972 241	61 839 043	2 164 364	239 264 572	239 264 572		598 161 428	59,999998663 %	3,4999989085 %
Yhteensä		ESR+	Kehittyneemmät alueet		46 523 973	42 136 706	1 685 466	2 597 885	103 916	60 533 444	60 533 444		107 057 417	43,4570292313 %	3,9999963339 %
Yhteensä		ESR+	Siirtymäalueet		394 595 354	357 852 848	14 314 112	21 565 764	862 630	235 083 278	235 083 278		629 678 632	62,6661496749 %	3,9999993464 %
Yhteensä		ESR+	Syrjäisimmät tai pohjoisen harvaan asutut al		101 054 996	92 368 287	3 694 730	4 799 981	191 998	63 839 666	63 839 666		164 894 662	61,2845769380 %	3,9999972007 %
Yhteensä		JTF 3 artiklan mukaiset JTF-asetuksen varat			203 908 053	166 656 171	6 666 246	29 409 265	1 176 371	87 389 166	87 389 166		291 297 219	69,999998970 %	3,9999997756 %
Yhteensä		JTF 4 artiklan mukaiset JTF-asetuksen varat			261 769 737	251 701 671	10 068 066	0	0	112 187 031	112 187 031		373 956 768	69,999998396 %	3,9999996663 %
Kokonaissumma					1 934 899 571	1 620 011 698	61 253 974	244 774 916	8 858 983	1 224 151 399	1 224 151 399		3 159 050 970	61,2493938646 %	3,7598380680 %

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tästä eteenpäin

- *Päätösesitys: Hyväksytään väliarviointiraportti sekä sen pohjalta laaditun ohjelmanmuutoksen tekniset yksityiskohdat sisältävä tarkistettu ohjelma-asiakirja toimitettaviksi komissioon*
- Ohjelmanmuutuskokonaisuus toimitetaan komissioon ensi viikolla, komission hyväksyntä kevään aikana
- PLM asettaa valtakunnalliselle teemalle johtoryhmän
 - Toimeenpanoasetuksen (797/2021) 10.1 §:n mukaan ”Johtoryhmä voi tehdä myös ehdotuksen rahoitettavista hankkeista toimivaltaiselle välittävälle toimielimelle”
 - Toimintalinjan 8 yrityskohtaisia yrityksen kehittämisavustusta koskevia yksittäisiä hankehakemuksia ei käsitellä johtoryhmässä liikesalaisuuksien vuoksi
- Hakemusten ja hankkeiden näkyvyyden rajaukset EURA 2021 –järjestelmässä ja tietopalvelussa
- Tarkoituksena jakaa 50 % uusien toimintalinjojen kokonaisvaltuuksista vuoden 2026 aikana, tästä puolet valtioneuvoston päätöksellä heti alkuvuodesta 2026, loppuosa jaetaan myöhemmin, kun rahoitettavat hankkeet paremmin selvillä
- Välittävät viranomaiset: TL8: Kaikki 4 RR-elinvoimakeskusta, TL9: Pohjois-Suomen evk
- Hakemusosio aukeaa maaliskuussa 2026
- Ensimmäiset hankepäätökset kesäkuussa 2026

Turvallinen Suomi valintaperusteet

TL 8 ja TL9

Seurantakomitea 11.12.2025

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Turvallinen Suomi valintamenettelyt ja valintaperusteet

- Hankkeiden valintaan käytetään seurantakomitea 16.6.2022 hyväksymiä yleisiä valintaperusteita
 - [Saatavilla rakennerahastot.fi](https://www.tem.fi/1212/2023/26) – hakijalle
 - Jokaisen rahoitettavaksi valittavan hankkeen on täytettävä hanketta koskevat yleiset valintaperusteet
- Erityisten valintaperusteiden pisteyttäminen asettaa hakemukset etusijajärjestykseen
 - Erityistavoitteen sisältöön perustuvat valintaperusteet
 - Horisontaaliset valintaperusteet (tasa-arvo, EU:n perusoikeuskirja, kestävä kehitys, Itämeri-strategia)
 - Tarkentavat valintaperusteet

Työ- ja elinkeinoministeriö • www.tem.fi

12.12.2023 26

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Turvallinen Suomi valintamenettelyt ja valintaperusteet

- Tarkentavat valintaperusteet:
 - Valtakunnallisen teeman johtoryhmä: *Hanke kohdistuu valtakunnallisen teeman sisällöissä tunnistettuihin painotuksiin*
 - Määritellään tarkemmin hakuilmoituksessa
 - Tarkentavat valintaperusteet eivät saa olla ristiriidassa yleisasetuksen 73 artiklan ja seurantakomitean hyväksymien valintaperusteiden kanssa.
- Tarkentavan valintaperusteiden käyttö ja sisältö ilmoitettava hallintoviranomaiselle
 - Välittävä viranomainen toimittaa tiedon kirjallisesti hallintoviranomaisen asiointipostilaatikkoon.

12.12.2025 27

Turvallinen Suomi valintamenettelyt ja valintaperusteet

- Välittävä elinvoimakeskus julkaisee haun EURA 2021:ssä. Hakuilmoituksessa on kuvattava selkeästi hankkeita koskeva valintamenettely ja valintaperusteet sekä tuen myöntämisen pääasialliset edellytykset ja ehdot.
- Haussa voi painottaa valittuja teemoja valikoimalla pisteytettäväksi vähintään kolme erityisistä valintaperusteista, pisteytys 0-5
- Horisontaaliset valintaperusteet pisteytetään aina 0-3

12.12.2025

28

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

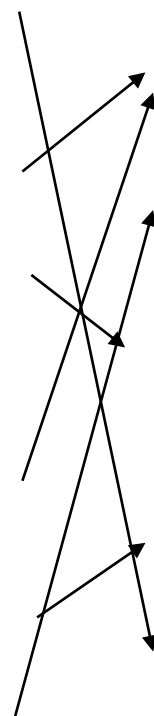
Erityiset valintaperusteet ja valmisteluprosessi

- Erityiset valintaperusteet eivät rajaa hankkeiden tukikelpoisuutta, vaan pyrkivät nostamaan esille parhaita hankkeita. Valintaperusteiksi on nostettu ohjelman erityistä lisäarvoa tuottavia painopisteitä tai painotuksia ja niillä pyritään tukemaan ohjelman mukaisten hankkeiden valintaa.
- Erityiset valintaperusteiden luonnos on valmisteltu TEM:n ja Turvallinen Suomi teeman ohjaavien ministeriöiden, PLM ja LVM kanssa.
- Erityisten valintaperusteiden luonnosta on käsitelty seurantakomitean sihteeristössä ja sitä on täydennetty sihteeristön käsittelyn mukaisesti.
- Luonnos on lähetetty etukäteen myös komission tarkasteltavaksi.

29

Sisällölliset valintaperusteet:
Hankkeen toteuttaminen on kiireellistä huomioiden Suomen ja/tai Euroopan varustautumisen tarve ja turvallisuustilanne
Hankkeella lisätään kaksikäyttötuotteiden tuotantoa tai kehitystä puolustuksen tarpeisiin
Hanke parantaa pk-yritysten kasvu-, kansainvälistymis-, markkinointi- tai innovointivalmiuksia tai -edellytyksiä
Hanke tukee yritysten tuotteiden, palveluiden tai tuotantomenetelmien kehittämistä ja kaupallistamista puolustuksen tarpeisiin
Hanke tukee yritysten tuotteiden ja/tai palveluiden tuotantoa puolustuksen tarpeisiin
Hanke edistää kasvuhakuista tai työllistävää yritystoimintaa
Hanke vahvistaa hiilineutraaliin talouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista tai kehittää uusia tuote- ja palvelukonsepteja
Hankkeessa kehitetään yritysten ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä tai verkostoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä
Hankkeen käynnistämismatkat on hyvä ja investoinnit voidaan toteuttaa nopeasti

Osuus	Tukitoimen ala
2 %	020 Pk-yritysten liiketoimintainfrastrukturi (myös teollisuusalueet)
10 %	021 Pk-yritysten kehittäminen ja kansainvälistyminen, mukaan lukien tuotannolliset investoinnit
4 %	026 Tuki innovaatioklustereille, myös yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisien välisille innovaatioklustereille, ja yritysverkostot, jotka hyödyttävät pääasiassa pk-yrityksiä
8 %	027 Innovointiprosessit pk-yrityksissä (prosessien, organisaation, markkinoinnin, yhteiskehittämisen, käyttäjien ja kysynnän ohjaama innovointi)
2 %	028 Teknologian siirto ja yhteistyö yritysten, tutkimuskeskusten ja korkea-asteen koulutuksen välillä
2 %	029 Tutkimus- ja innovointiprosessit, yritysten, tutkimuskeskusten ja yliopistojen välinen teknologian siirto ja yhteistyö, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä kykyyn selviytyä ilmastonmuutoksesta ja sopeutua siihen 100 %
4 %	075 Tuki pk-yritysten ympäristöystävällisille tuotantoprosesseille ja resurssitehokkuudelle 40 %
4 %	194 Puolustukseen ja kaksikäyttöteknologiaan liittyvät tuotannolliset investoinnit suurissa yrityksissä
64 %	195 Puolustukseen ja kaksikäyttöteknologiaan liittyvät tuotannolliset investoinnit pk-yrityksissä
100 %	Yhteensä

Sisällölliset valintaperusteet:
Hanke tukee sotilaallista liikkuvuutta; hankkeen strateginen tai operatiivinen merkitys ja vaikuttavuus kansallisen sekä Naton yhteisen pelotteen ja puolustuksen kannalta
Hankkeen toteuttaminen on kiireellistä huomioiden turvallisuustilanne ja sotilaallisen maanpuolustuksen kehittämisen kokonaisuus
Hanke tukee isäntämaatuen antamista tai kykyä ottaa vastaan kansainvälistä materiaaliapua poikkeusoloissa sotilaallisen kriisin tai konfliktin tilanteessa
Hankkeella tuetaan meri-, raide- lento- ja/tai maantieliikenteen parempaa yhteenliitettävyyttä sotilaallisen liikkuvuuden edellytysten parantamiseksi
Hanke tukee sotilaallisen liikkuvuuden lisäksi elinkeinoelämän tai muun siviili-liikenteen tarpeita, kilpailukykyä tai alueellista saavutettavuutta (kaksikäyttöisyys)
Hanke tukee huoltovarmuuden turvaamista tai parantaa liikennejärjestelmän suorituskykyä, lisää kapasiteettia ja/tai kriisinkestävyyttä poikkeusoloissa
Hanke tukee liikennejärjestelmän toimivuutta normaaliolojen häiriötilanteissa
Hanke tukee valtakunnalliselle liikennejärjestelmälle asetettuja kehittämistavoitteita
Hankkeen käynnistamisvalmius on hyvä ja investoinnit voidaan toteuttaa nopeasti
Hanke tukee älykkäitä tai turvallisuutta edistäviä ratkaisuja kestävän liikkumisen tarpeisiin
Hanke sijoittuu sotilaallisen liikkuvuuden käytäville tai verkostoille
Hanke tukee tietoliikenne- ja viestintäinfrastruktuuria sotilaallisen liikkuvuuden tarpeisiin

Osuus	Tukitoimiluokka
6 %	089 Uudet tai parannetut toissijaiset maantieyhteydet TEN-T-tieverkkoon ja solmukohtiin
6 %	090 Muut uudet tai parannetut kansalliset, alueelliset ja paikalliset liittymätiet
5 %	100 Uudelleen rakennetut tai uudenaikaistetut rautatiet – TEN-T-ydinverkko 100 %
23 %	109 Multimodaaliliikenne (ei kaupunkiliikenne) 40 %
10 %	197 Kriittisen infrastruktuurin suojaaminen
50 %	198 Puolustusinfrastruktuuri ja kaksikäyttöisen infrastruktuurin rakentaminen, mukaan lukien sotilaallinen liikkuvuus
100 %	Yhteensä

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kestävän kaupunkikehittämisen rahoitus, ekosysteemisopimukset ja ReARM-uudistus

EU-ohjelman seurantakomitea
11.12.2025

Olli Voutilainen, TEM

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lähtökohdat ja valmistelu

- **Kaupunkikehittämiseen on ohjelmakaudella varattu 8 %** EAKR:n kehyksestä. Koska ohjelmamuutoksen myötä EAKR-rahoituksen määrä kasvaa, kasvaa myös kestävän kaupunkikehittämisen (SUD) rahoitus (EAKR-asetus art. 11, kohdat 2 ja 3). Rahoitusta ei voi suunnata muualle.
- **ReARM-ohjelmanmuutoksen seurauksena** kestävän kaupunkikehittämisen (SUD) rahoituksen määrä nousee 6,0 milj. eurolla.
- **Valmistelu lisärahoituksen hyödyntämiseksi ja käyttämiseksi on aloitettu** välittömästi valtioneuvoston 9.10. tekemän päätöksen jälkeen.
- **Valmistelussa ovat olleet** kutsuttuna kaikki 16 ekosysteemisopimuskaupunkia. **Kaupungit olleet** rahoituksesta ja hankeideoinnista **varsin kiinnostuneita**.

Mihin teemoihin rahoitus kohdennetaan?

- **Kaupunkikehittämiseen kohdistuva rahoitus** suunnataan **ReARM-uudistusta** tukeviin toimenpiteisiin.

Toimenpiteiden on:

- 1) oltava kaupunkien ja valtion välisten ekosysteemisopimusten mukaisia,
 - 2) kohdistuttava sisällöltään **turvallisuusinnovaatioihin liittyvän liiketoiminnan ja kaksikäyttötuotteiden TKI-toiminnan kehittämiseen**
- **Lisäksi**, jos kaupungin ekosysteemisopimuksessa on mainittuna puolustusalaan ja -ratkaisuihin liittyvä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, myös se on mukana rahoitettavissa toimenpiteissä.

Rahoitettavan toiminnan luonteesta

- Kestävän kaupunkikehittämisen **lisärahoituksella on uutta ReARM-toimintalinjaa 8** (puolustusteollisuutta ja kaksikäyttöisyyttä tukevan teollisuuskapasiteetin vahvistaminen) **täydentävä ja tukeva rooli.**
- **Toimintana voi olla esimerkiksi** testialustojen kehittäminen tai TKI-yhteistyö, jossa mukana ovat yritykset, tutkimuslaitokset ja korkeakoulut.
- Kestävän kaupunkikehittämisen täydentävällä rahoituksella (SUD) **keskitytään siten ensisijaisesti TKI-tyyppiseen toimintaan** (joka on myös innovaatioekosysteemien rahoituksen ja toiminnan alkuperäinen luonne)
- Kaupunkikehittämisen ReArmia tukevissa toimenpiteissä ovat ekosysteemirahoituksen tapaan **käytössä toimintalinjat 1 ja 2.**

Jaon kriteereinä ekosysteemisopimusrahoituksen jaon kriteerit

Lisärahoituksen allokaatio kaupungeille tehdään normaalin ekosysteemirahoituksen kriteereiden pohjalta, joita ovat:

- VN:n aiemmat päätökset sopimuskohtaisesta rahoituksesta
- Kaupungin oma arvio toteutuksesta 2025 ja tavoitteet vuosille 2026 ja 2027 (ml. TEM:iin toimitetut toimenpidesuunnitelmat)
- Kuluvan vuoden myöntövaltuuksien sidonnat ja mahdolliset valtuuksien siirrot ensi vuodelle
- Kaupungin ilmoittama rahoitustarve vuosille 2026 ja 2027 ottaen huomioon kaupungin omarahoitusosuus. Mahdolliset rahoitustarvetta lisäävät muutokset aiempaan on perusteltava.
- TEM:n kaupunkien kanssa tarvittaessa käytävät neuvottelut rahoituksen ja lisärahoituksen käytöstä
- **Lisärahoituksen kohdentaminen saattaa** edellyttää pienen osan kaupungeista kohdalla niiden kanssa solmitun sopimuksen tarkistamista vuoden vaihteessa.
- **Kaupunki voi myös jatkaa** ekosysteemitoimintaa **ilman lisärahoituksen hyödyntämistä**, eli se perustuu vapaaehtoisuuteen.

Huomioita ja johtopäätöksiä (työpajasta 22.10.)

- **Uudistuspakettiin suhtaudutaan** laajasti myönteisenä mahdollisuutena kaupungeissa
- ReARM-uudistuksen **strateginen merkitys** useissa kaupungeissa tunnistettu (osaamiskärkien soveltaminen, syventäminen tai rahoitusta katalysoiva vaikutus)
- Teema **ankkuroituu konkreettisiin esimerkkeihin** (esim. kaksikäyttötekniikan mahdollisuudet)
- **Kansallisesta näkökulmasta** katsoen kaupunkien panosta turvallisuusinnovaatioiden kehityksessä ei kannata jättää käyttämättä

Valmisteluaikataulu

- **Käsittelyt AKO-jory, IYR-jory sekä ministeri** (viranomaispäätös)
- **Seurantakomitealle/ sihteeristölle tiedoksi / evästyksin** (EU-ohjelmanäkökulma)
- **Ekosysteemisopimusten kansallinen ohjausryhmä:**
Linjausehdotusten hyväksyminen (kansallinen näkökulma)

=> Ensimmäiset hankkeet voitaisiin käynnistää helmikuu 2025
(Valtioneuvoston päätös EU-rahoituksen alueellisesta kohdentamisesta jälkeen)

Päätösehdotus:

Seurantakomitea merkitsee linjausehdotukset tiedoksi